

Iepirkumu [ne]sadalīšana – par būtisko

Monta Drebeiniece

IUB Tiesību aktu piemērošanas departamenta direktore
16.04.2025.

Finansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Kas es esmu?

Kas ir mana vajadzība?

Cik maksā mana vajadzība?

Būtiskie jautājumi

Kas manu vajadzību var realizēt?

Dalīt vai nesadalīt? – *pienākums sadalīt un
aizliegums sadalīt*

Iepirkuma priekšmeta
sadalīšana daļās

Paredzamās līgumcenas
atbilstoša noteikšana

Nepareizas plānošanas sekas

- Nepareizi noteikta paredzamā līgumcena un iepirkuma veikšanas kārtība – iepirkums jāpārtrauc.

Piemēram, PIL 9. panta iepirkumā tiek saņemti piedāvājumi, kas pārsniedz PIL 9. panta piemērošanas sliekšni.

- Nepamatoti sadalīts iepirkums:
 - Finanšu korekcija.
 - Administratīvā atbildība.
- Līguma atzīšana par spēkā neesošu.
- Prettiesiski līguma grozījumi.

Piemēram, rodas vajadzība palielināt līgumcenu, kaut arī līgums noslēgts ar nodomu nepārsniegt konkrētās iepirkuma veikšanas kārtības robežvērtību.

Iepirkuma paredzamās līgumcenas noteikšanas principi

Aizliegts nepamatoti sadalīt
iepirkuma priekšmetu

Pēc struktūrvienībām

Pēc finansējuma avota

Pēc ģeogrāfiskā principa

Aprēķinā iekļauj

Visus nodokļus (izņemot PVN)

Visas nākotnes opcijas

Visu, ko saņems piegādātājs

Nav atļauts sadalīt daļās būvdarbu projektus, paredzamās piegādes vai pakalpojumus, **lai izvairītos** no iepirkuma vai attiecīgās iepirkuma procedūras piemērošanas. Paredzamās līgumcenas noteikšanai **nav atļauts** izmantot tādu metodi, **kas vērsta** uz šajā likumā noteikto iepirkumu vai iepirkuma procedūru **nepiemērošanu**.

Šaubu gadījumā par izvēlētais paredzamās līgumcenas noteikšanas metodes pareizību piemērojama iepirkuma procedūra, kas atbilst **augstākajai paredzamajai līgumcenai!**

Skaidrojums "Paredzamās līgumcenas noteikšanas pamatprincipi, lai izvēlētos atbilstošu iepirkuma procedūru" –
<https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-paredzamas-ligumcenas-noteikšanas-pamatprincipi>

Pasūtītāja struktūrvienības, PIL 11. panta (2¹)

Ja pasūtītājs sastāv no atsevišķām struktūrvienībām, kurām **nav noteikta** patstāvīga atbildība par iepirkumu veikšanu, paredzamo līgumcenu noteic kā visu struktūrvienību plānoto kopējo samaksu par iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās izpildi.

Patstāvīga atbildība par iepirkuma veikšanu ir tad, ja pasūtītāja struktūrvienība saskaņā ar (iekšējos) normatīvajos aktos noteikto kompetenci

- 1) neatkarīgi veic iepirkumu un
- 2) slēdz iepirkuma līgumu vai vispārīgo vienošanos, un
- 3) šo iepirkumu finansē no tās rīcībā esošajiem finanšu līdzekļiem, kas paredzēti konkrētā iepirkuma veikšanai

Struktūrvienība var atbilst pasūtītāja definīcijai PIL 1. panta 19. punkta izpratnē, vienlaikus iekšējos normatīvajos aktos var nebūt noteikta tās kompetence iepirkumu veikšanā – nav noteikta patstāvīga atbildība.

Ko neapvieno?

Nepamatota atšķirīgu iepirkuma priekšmetu apvienošana var ierobežot konkurenci iepirkumā.

Piemēram,

- būvdarbu iepirkuma priekšmetā neietver datortehniku, mēbeles (izņemot, iebūvējamās mēbeles, kas var būt būvdarbu sastāvdaļa)
- standarta datortehnikas iepirkumā neiekļauj specifisku programmatūru, specifisku aparatūru – atšķiras piegādātāju loks

Kas ir mans iepirkuma priekšmets?

Pakalpojumiem un piegādēm jānosaka, kuri iepirkumi ir apvienojami:

- Līdzīgi pakalpojumi – tiem ir līdzīgs saturs, tos sniedz pārsvarā viens **pakalpojumu sniedzēju loks** (*piemēram, kafijas paužu nodrošināšana*)
- Līdzīgas preces – tām ir viens izmantošanas mērķis, līdzīga funkcionalitāte, tās piegādā pārsvarā **viens piegādātāju loks** (*piemēram, kancelejas preces*)

Būvdarbiem – galvenā pazīme ir vienota tehniskā vai ekonomiskā funkcija.

PIL 1. panta 26.punkts **publiskais būvdarbu līgums** — iepirkuma līgums, kura priekšmets ir šā likuma 1.pielikumā minēto būvdarbu veikšana vai projektēšana un attiecīgo 1.pielikumā minēto būvdarbu veikšana, vai būves izveide, vai būves projektēšana un izveide, vai būves izveide, izmantojot jebkādus līdzekļus, atbilstoši pasūtītāja prasībām, kurām ir izšķiroša ietekme uz būves veidu vai projektu. **Būve** šā likuma izpratnē ir kopējais šā likuma 1.pielikumā minēto būvdarbu rezultāts, kas ir pietiekams, lai būve spētu nodrošināt kādu saimniecisku vai tehnisku funkciju.

Vai iepirkuma priekšmetu līgumcenu summēšanā izšķirošs ir CPV kods?

CPV – kopējā iepirkuma vārdnīca*

Jāizvēlas CPV kodu, kurš cik vien iespējams precīzi atbilst paredzamajam iepirkuma priekšmetam

CPV kods sniedz informāciju par iepirkuma līguma veidu:

- preču piegāde – CPV kodi no 03xxxxxx-x līdz 44xxxxxx-x un 48xxxxxx-x
- būvdarbi – CPV kodi, kas sākas ar 45 (45xxxxxx-x)
- pakalpojumi – CPV kodi no 50xxxxxx-x līdz 98xxxxxx-x

Līdzīgi CPV kodi ne vienmēr nozīmē, ka iepirkumi apvienojami.

Piemēram, transportlīdzekļu vadītāju skolas pakalpojumi un nirēju skolas pakalpojumi iekļauti vienā CPV kodā 80410000-1 Dažādu skolu pakalpojumi. Visticamāk, piegādātāju loks būs atšķirīgs

Atšķirīgi kodi ne vienmēr nozīmē, ka iepirkuma priekšmeti nav jāapvieno.

Piemēram, kancelejas preces: CPV 30192930-9 korekcijas pildspalvas, CPV 30197220-4 papīra saspraudes, CPV 30192100-2 dzēšgumijas – ir biroja piederumi ar vienotu piegādātāju loku

Svarīgi veikt tirgus izpēti!

*Common Procurement Vocabulary – <https://info.iub.gov.lv/cpv-classifier>

Piegādātāju loks

Piemērs

Vai **sensori** (CPV 35125100-7 Sensori) un **virtuālās realitātes kustību izsekošanas tērps** (CPV 35125110-0 Biometriskie sensori) ir jāsummē ar **datortehniku**?

Iepirkumu plānošanā pretendentu loks nav vienīgā pazīme, **vērtē arī preču līdzīgo pielietojumu.**

Minētās preces varētu tikt vērtētas kā tik specifiskas, ka tās ar lielu varbūtību nebija no parastā preču loka, ko pretendents piedāvā, un, iespējams, bija pamats tās nesummēt ar datortehniku.

Direktīvas 2014/24/ES Preambulas 19.apsvēruma – [...] Ekonomikas dalībnieks, kas darbojas attiecīgajā jomā, šāda veida piegādes visdrīzāk veikt kā daļu no sava parastā produktu loka.

Iepirkuma paredzamās līgumcenas noteikšana – pakalpojumi un piegādes

Pakalpojumus un piegādes var plānot kā regulārus vai kā neregulārus iepirkumus

Regulāru iepirkumu plānošana, PIL 11. panta (9):

- nepieciešami pasūtītāja darbības nodrošināšanai (piemēram, katru dienu vai reizi pāris mēnešos) un ir iepriekš plānojami (paredzami). Piemēram, telpu uzkopšanas pakalpojumi
- paredzamo līgumcenu noteic 12 mēnešu periodam
- periods var nesakrist ar kalendāro gadu

Neregulāru iepirkumu plānošana, PIL 11. panta (6):

- vajadzība nav pastāvīga un regulāri neatkārtojas
- līgumcenu nosaka atbilstoši konkrētā līguma vērtībai vai arī vairāku līgumu vērtībām kopā, ja tie tiek slēgti vienlaicīgi vai noteiktā laika posmā
- laika posms vērtējams katrā individuālā gadījumā, tas ir pakārtots citiem aspektiem: mērķis jeb vajadzība, vai iepirkumi ir saistīti ar kopīga mērķa sasniegšanu vai projekta realizāciju, vai iepirkumi ir iepriekš zināmi un plānoti noteiktajam laika posmam

Kad paredzamās līgumcenas var nesummēt?

Nav pastāvējusi iespēja plānot kopā.

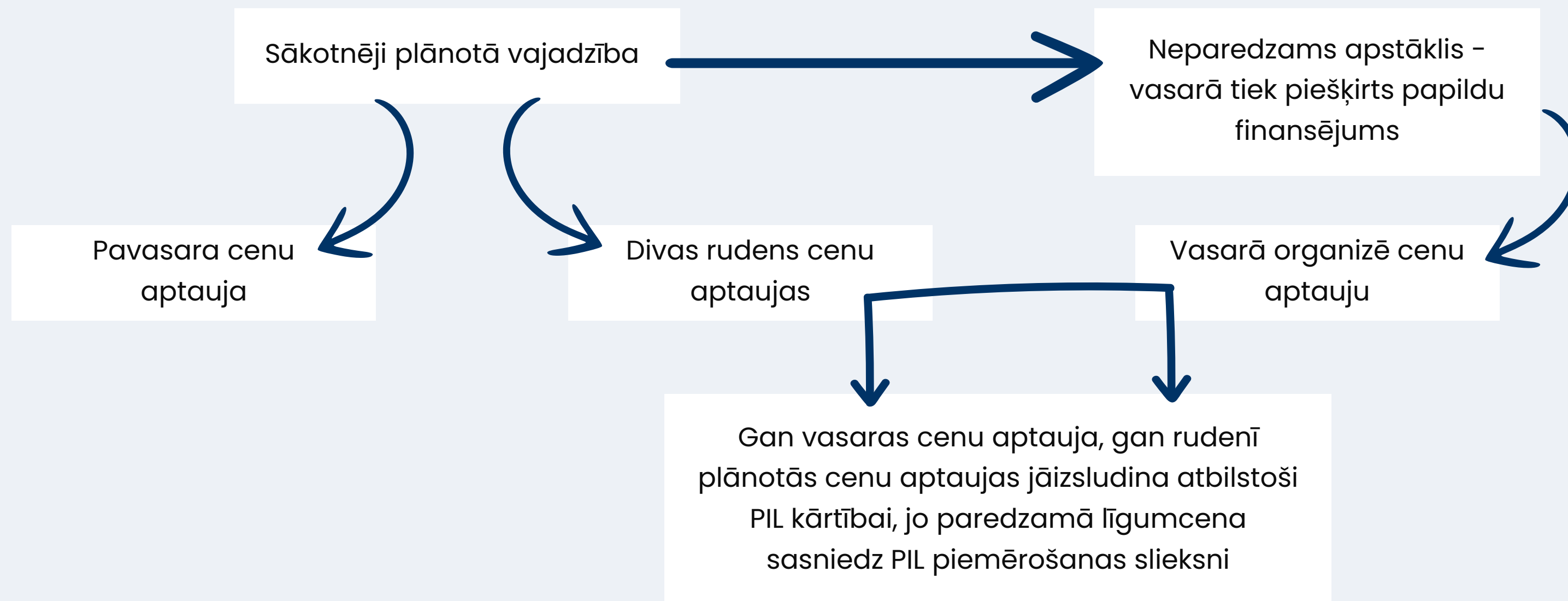
Nav bijusi informācija par pieejamo finansējumu.

Piemēram,

- iestādei noteikta jauna funkcija, kuras izpildei nepieciešams iegādāties papildu preces, pakalpojumus;
- pirms termiņa izbeigts līgums – radusies jauna, iepriekš neplānota vajadzība;
- papildus pamatdarbības nodrošināšanai nepieciešamiem regulāri iepirktiem tulkošanas pakalpojumiem radusies negaidīta vajadzība nodrošināt tulkošanu neplānotas ārvalstu ekspertu vizītes laikā.

Piemērs

NEPLĀNOTA VAJADZĪBA

Avots: «Paredzamās līgumcenas noteikšanas pamatprincipi, lai izvēlētos atbilstošu iepirkuma procedūru»,
<https://www.iub.gov.lv/lv/media/7298/download?attachment>

Piemērs

IEPIRKUMA PAREDZAMĀS LĪGUMCENAS NOTEIKŠANA PAKALPOJUMIEM

- Ja objektam tiek iepirkti projektēšanas un autoruzraudzības pakalpojumi, to paredzamās līgumcenas summē, arī ja plānots slēgt atsevišķus līgumus ar laika nobīdi.
- Būvuzraudzības pakalpojumiem – kāda ir pasūtītāja pieeja plānošanā?
Vērtējam arī sasaisti ar būvdarbu iepirkumiem, kuriem nav/ir vienota ekonomiskā (saimnieciskā) vai tehniskā funkcija.

Piemērs

NEPAMATOTA SADALĪŠANA – PAKALPOJUMI

Pasūtītājs vienlaikus īsteno 2 saturā līdzīgus ES fondu projektus **(vajadzība vienlaikus zināma)**

Abu projektu ietvaros rīko vienu kopīgu 3 dienu konferenci **(viens mērķis)**

Ar dažu dienu atšķirību konferences nodrošināšanai veic 2 cenu aptaujas: 1) par scenogrāfijas risinājumu un nodrošinājumu, 2) par audiovizuālā radošā un tehniskā risinājuma izstrādi un nodrošinājumu **(varēja vienlaikus plānot)**

No katra projekta finansē vienu no minētajām cenu aptaujām

Kopējā paredzamās līgumcenas sasniedz PIL 10. panta piemērošanas sliekšni

Abu iepirkumu priekšmets ir PIL 2. pielikumā iekļauts pakalpojums “Pasākumu organizēšanas pakalpojumi”, CPV kods 79952000-2 **(līdzīgi pakalpojumi)**

Uzaicinājumus uz katru cenu aptauju izsūta atšķirīgiem piegādātājiem **(vai veica tirgus izpēti?)**

Pasūtītāja arguments: audiovizuālā nodrošinājuma kompānijas nepiedāvā scenogrāfijas un radošos risinājumus tādā apjomā, kā nepieciešams pasūtītājam konferences organizēšanai

Pārbaudē konstatēts – līdzīga konference tika rīkota arī pagājušā un aizpagājušā gadā, kur abi minētie pakalpojumi tika pirkti vienā kopīgā iepirkumā un līgums tika noslēgts ar uzņēmumu, kurš uzvarēja arī vienā no iepriekš minētajām cenu aptaujām, bet uz otru cenu aptauju netika uzaicināts (līdzīgs piegādātāju loks)

Piemērs

PRAKSES JAUTĀJUMS

ESF finansēts projekts (4 gadi). Lektora pakalpojumiem par atšķirīgām tēmām kopējā summa uz 4 gadiem ir gandrīz 80 000 eiro bez PVN.

Kurā brīdī iestājas pienākums rīkot iepirkumu PIL kārtībā, uzreiz vai līdz robežai 10 000 eiro drīkstam rīkot cenu aptaujas? Vai projekta ietvaros kopējā paredzamā līgumcena ir 80 000 eiro lektora pakalpojumiem vai arī summu var sadalīt uz 4 gadiem (attiecīgi gada summa 20 000 eiro) un izvēlēties iepirkuma procedūru atbilstoši 12 mēnešu summai?

- Nepieciešamība un paredzamā līgumcena ir zināma.
- Paredzamās līgumcenas jāsummē par visiem 4 projekta gadiem un tās nevar dalīt pa 12 mēnešu periodiem / **ja vien nav secināms**, ka lektoru pakalpojumi ir regulāri pakalpojumi pasūtītāja pamatdarbības nodrošināšanai.
- Jāsummē ir to lektoru pakalpojumu paredzamās līgumcenas, kuriem ir viens piegādātāju loks.
- Jau no pirmā iepirkuma ir jāpiemēro kopējai paredzamajai līgumcenai atbilstoša iepirkuma procedūra.

Iepirkuma paredzamās līgumcenas noteikšana – būvdarbi

Galvenā pazīme – atbilstība vienai tehniskai vai ekonomiskai funkcijai (tehniska vai saimnieciska funkcija).

Papildu pazīmes (aspekti) :

- projekta iesniegums, kā arī konkrēti iepirkumu plāni norāda uz to, ka vajadzība bijusi zināma;
- būvdarbu līgumos ir viens un tas pats izpildītājs / piedāvājumus iesnieguši vieni un tie paši pretendenti (viens piegādātāju loks);
- iepirkuma priekšmets ir līdzīgs – tiek veikti līdzīga rakstura būvdarbi;
- izbūvējamie objekti atrodas vienā ģeogrāfiskā teritorijā;
- būvdarbi, kas veikti dažādu iepirkumu ietvaros, savstarpēji pārklājas.

Piemērs

BŪVDARBI

Pasūtītājs turpmāko divu gadu periodā plāno noslēgt vairākus līgumus par ūdensapgādes sistēmas izveidi, pirmā līguma ietvaros izbūvējot/atjaunojot sistēmu pilsētas centra rajonā,

bet otrā un trešā līguma ietvaros atjaunojot sistēmu pilsētas nomalēs, gala rezultātā sistēmas savienojot.

Faktiski ir konstatējams, ka visi darbi kopā veidos vienotu ekonomisko un tehnisko funkciju, jo visi līgumi veidos vienotu integrētu sistēmu.

Šādos gadījumos, kad būvdarbi norit pa kārtām, nav pamatoti paredzamo līgumcenu noteikt katrai kārtai atsevišķi.

PIL 11. panta (6). un (7).daļa

Ja iepirkums ir sadalīts daļās, tad attiecībā uz tām daļām, kuru paredzamā līgumcena ir

- mazāka par **80 000 eiro** piegāžu un pakalpojuma līgumos un
- mazāka par **1 000 000 eiro** būvdarbu līgumos,

pasūtītājs ir tiesīgs veikt iepirkumu, kas attiektos uz šo daļu paredzamo līgumcenu (attiecīgi – atbilstoši PIL 8., 9. vai 10. pantam)

Ja **šādu daļu kopējā** paredzamā līgumcena ir mazāka par 20 000 eiro publiskiem būvdarbu līgumiem un mazāka par 10 000 eiro publiskiem piegādes/pakalpojuma līgumiem,

pasūtītājs attiecībā **uz šādām daļām** ir **tiesīgs nepiemērot šo likumu.**

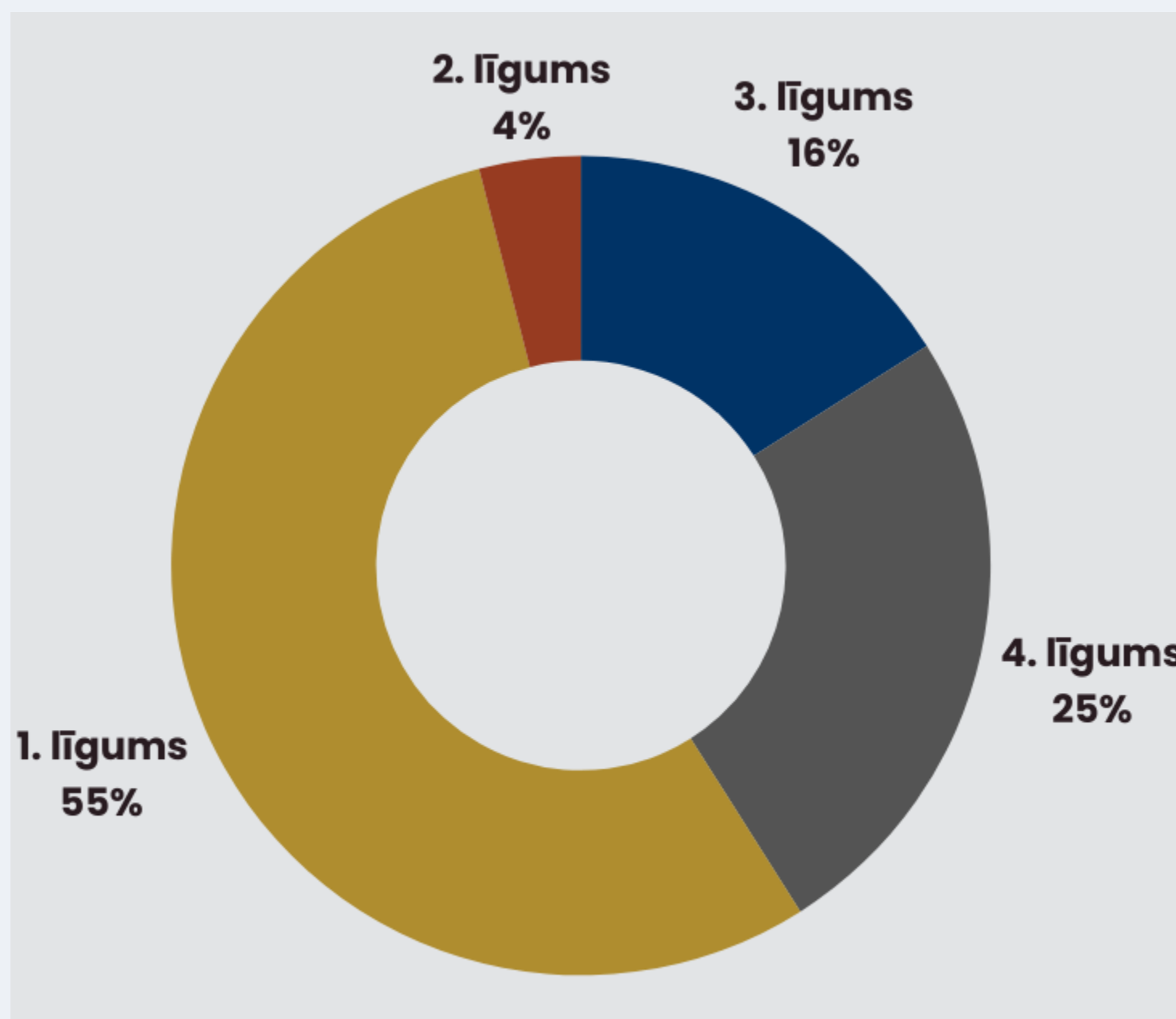
ja attiecīgo daļu kopējā paredzamā līgumcena ir **mazāka par 20 procentiem** no visu daļu kopējās paredzamās līgumcenas

Piemērs. Daļas nodalīšana

Kopējā summa piegādes līgumam 220 000 eiro

1. LĪGUMS
120 000 EUR

2. LĪGUMS
9000 EUR

3. LĪGUMS
36 000 EUR

4. LĪGUMS
55 000 EUR

IUB iesaka – Iepirkuma ceļvedis

Iepirkumu uzraudzības birojs

Par mums ▾ Iepirkumu dati ▾ Aktualitātes ▾ **Iepirkuma ceļvedis ▾** Kontakti ▾

Meklēt Language Piekļūstamība

Sākums > Iepirkuma ceļvedis > 1. Vajadzību apzināšana un tirgus izpētes organizēšana

1. Vajadzību apzināšana un tirgus izpētes organizēšana

Atskaņot tekstu Skatīties video saturu

Publicēts: 12.06.2022.
Atjaunināts: 01.04.2025.

Pirms iepirkuma organizēšanas jāapkopo pasūtītāja vajadzības, ņemot vērā gan pamatdarbību, gan dažādus projektus, un jāveic tirgus izpēte, lai noskaidrotu pieejamos risinājumus, iespējamās izmaksas un potenciālo piegādātāju loku. Minētā informācija nepieciešama, lai noteiktu paredzamo līgumcenu un izvēlētos tai atbilstošu iepirkuma metodi vai procedūru. Pareiza iepirkuma plānošana ļaus izvairīties no publisko iepirkumu regulējuma pārkāpumiem.

Iepirkuma procedūras uzskaitītas Publisko iepirkumu likuma 8. panta pirmajā daļā:

- atklāts konkurss,
- slēgts konkurss,
- konkursa procedūra ar sarunām,
- konkursa dialogs,
- inovācijas partnerības procedūra,
- sarunu procedūra.

Pārējo iepirkumu veidu, piemēram, metu konkursa, iepirkuma Publisko iepirkumu likuma 9. panta vai 10. panta kārtībā, saskaņā ar pasūtītāja iekšējo kārtību veikta iepirkuma apzīmēšanai bieži izmanto jēdzienus "iepirkuma metode" vai "iepirkuma kārtība".

Pieejami papildu mācību materiāli (ieskaitot IUB vebināru ierakstus)

Soli pa solim apskatīts viss iepirkumu process

Atrodams IUB tīmekļvietnes galvenē

Skenē QR kvadrātkodu, lai atvērtu Ceļvedi

IUB iesaka – Klienta atbalsta rīks

Ērtāka iespēja uzdot jautājumus un ātrāk saņemt atbildes par publisko iepirkumu regulējuma piemērošanu (5 darba dienas)

Lai nosūtītu savu jautājumu, ir:

- Jānorāda skaidrojuma tēma
- Jāformulē jautājums konkrēti, nepārsniedzot 1000 rakstu zīmes
- Jānorāda kontaktinformācija

Atrodams IUB tīmekļvietnes galvenē, apakšsadaļā "Uzdot jautājumu"

Skenē QR kvadrātkodu, lai atvērtu tiešsaistes formu

Finansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Paldies!

Monta Drebeiniece

IUB Tiesību aktu piemērošanas
departamenta direktore

+371 22 41 66 41 | pasts@iub.gov.lv

IUB.GOV.LV

[iepirkumu-uzraudzibas-birojs](#)

<https://www.iub.gov.lv>